

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 27.2.2008
COM(2008) 98 окончателен

2008/0049 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни
превозни средства и за контрол на задължението за сключване на такава
застраховка**

(Кодифицирана версия)

(представена от Комисията)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. В контекста на Европа на гражданите Комисията отдава голямо значение на опростяването и яснотата на общественото право с оглед по-голямата му разбираемост и достъпност за гражданина, на когото по този начин осигурява широки възможности да упражнява предоставените му специфични права.

Тази цел не може да бъде постигната, докато съществуват множество разпоредби, които след като са били изменяни неколkokратно и често съществено, продължават да се намират отчасти в първоначалния акт, отчасти в последващите го изменящи актове. Необходимо е проучване и сравнение на голям брой актове, за да се установи кои са действащите разпоредби.

Поради това кодификацията на разпоредби, претърпели чести изменения, е от съществено значение за яснотата и прозрачността на общественото право.

2. Ето защо, на 1 април 1987 г., Комисията реши¹ да инструктира своите служби да извършват кодификация на всички законодателни актове най-късно след десетото им изменение, като подчерта, че това е минимално изискване и че в интерес на яснотата и разбираемостта на общественото законодателство службите следва да положат усилия да кодифицират текстовете, за които са отговорни, в още по-кратки срокове.

3. Заключениета на Председателството на Европейския съвет в Единбург от декември 1992 г. потвърди това², като в тях беше подчертано значението на кодификацията, която осигурява правна сигурност по отношение на правото, приложимо към даден момент по даден въпрос.

Кодификацията трябва да се извършва при стриктно спазване на обичайния обществен законодателен процес.

Предвид невъзможността за въвеждане на изменения по същество в актовете, предмет на кодификация, Европейският парламент, Съветът и Комисията решиха с междуинституционално споразумение от 20 декември 1994 г., че може да се прилага ускорена процедура за бързо приемане на кодифицираните актове.

---

¹ COM(87) 868 PV.

² Виж приложение 3 от част А на посочените заключения.

4. Целта на настоящото предложение е да се извърши кодификация на Директива 72/166/ЕИО на Съвета от 24 април 1972 г. относно сближаване на законодателствата на държавите-членки относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за прилагане на задължението за сключване на такава застраховка, на Втора Директива на Съвета 84/5/ЕИО от 30 декември 1983 г. относно сближаването на законодателствата на държавите-членки, свързани със застраховките гражданска отговорност при използването на моторни превозни средства (МПС), на Трета Директива на Съвета 90/232/ЕИО от 14 май 1990 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно застраховките „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства, на Директива 2000/26/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 16 май 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно застраховане на гражданската отговорност във връзка с използването на моторни превозни средства (Четвърта Директива за автомобилното застраховане) и на Директива 2005/14/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. за изменение на Директиви 72/166/ЕИО, 84/5/ЕИО, 88/357/ЕИО и 90/232/ЕИО на Съвета и Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на застраховка „Гражданска отговорност“ относно използването на моторни превозни средства³. Новата директива ще замени различните актове, които са инкорпорирани в него⁴; тя запазва напълно съдържанието на кодифицираните актове и се ограничава до тяхното обединяване, като внася единствено формални изменения, необходими за самото кодифициране.
5. Настоящото предложение за кодификация беше изработено на основата на предварителна консолидация на текста, на всички официални езици, на Директиви 72/166/ЕИО, 84/5/ЕИО, 90/232/ЕИО, 2000/26/ЕО и 2005/14/ЕО и изменящите го актове, с помощта на информационна система от Службата за официални публикации на Европейските общности. При промяна на номерацията на членовете съответствието между старата и новата номерация е посочено в таблица на съответствието, която се съдържа в приложение II към кодифицираните директиви.

---

³ Изработено в съответствие със съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета - Кодификация на *acquis communautaire*, COM(2001) 645 окончателен.

⁴ Виж приложение I, част А към настоящото предложение.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни
превозни средства и за ☒ контрол ☒ на задължението за сключване на такава
застраховка**

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално
член ☒ 95, параграф 1 ☒ от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора²,

като имат предвид, че:

- (1) Директива 72/166/ЕИО на Съвета от 24 април 1972 г. относно сближаване на законодателствата на държавите-членки относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за прилагане на задължението за сключване на такава застраховка³, на Втора Директива 84/5/ЕИО на Съвета от 30 декември 1983 г. относно сближаването на законодателствата на държавите-членки, свързани със застраховките гражданска отговорност при използването на моторни превозни средства (МПС)⁴, на Трета Директива 90/232/ЕИО на Съвета от 14 май 1990 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно застраховките „Гражданска

---

¹ ОВ С [...], [...], стр. [...].

² ОВ С [...], [...], стр. [...].

³ ОВ L 103, 2.5.1972 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2005/14/ЕО на Европейския парламент и Съвета (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 14).

⁴ ОВ L 8, 11.1.1984 г., стр. 17. Директива, последно изменена с Директива 2005/14/ЕО.

отговорност“ при използването на моторни превозни средства⁵, на Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 май 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно застраховане на гражданската отговорност във връзка с използването на моторни превозни средства (Четвърта Директива за автомобилното застраховане)⁶ е била неколнократно и съществено изменяна⁷. С оглед постигане на яснота и рационалност посочените четири директиви както и на Директива 2005/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. за изменение на Директиви 72/166/ЕИО, 84/5/ЕИО, 88/357/ЕИО и 90/232/ЕИО на Съвета и Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на застраховка „Гражданска отговорност“ относно използването на моторни превозни средства следва да бъдат кодифицирани⁸.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 1
(адаптиран)

- (2) Застраховката „Гражданска отговорност“ по отношение използването на моторни превозни средства (автомобилна застраховка) е особено важна за европейските граждани, независимо дали са притежатели на полица или пострадали при ☒ произшествие ☒. Тя е съществена и за застрахователните дружества, тъй като представлява важна част от застрахователния бизнес в Общността, извън застраховката за живот. Автомобилната застраховка влияе също и на свободното движение на хора и автомобили. Затова тя следва да бъде ключова цел в действията на Общността в сферата на финансовите услуги, за да подсили и консолидира ☒ вътрешния ☒ пазар в автомобилното застраховане.

↓ 84/5/ЕИО съобр. 2
(адаптиран)

- (3) Всяка държава-членка ☒ следва ☒ да предприеме всички ☒ необходими ☒ мерки, за да гарантира, че гражданската отговорност при използването на моторни превозни средства на нейна територия е покрита със застраховка. ☒ Покритите вреди, както ☒ и условията и правилата на застрахователното покритие се определят на базата на тези мерки.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 4
(адаптиран)

- (4) За да се избегнат евентуални грешни тълкувания на разпоредбите на настоящата Директива и да се улесни получаването на застрахователно покритие за

---

⁵ ОВ L 129, 19.5.1990 г., стр. 33. Директива, изменена с Директива 2005/14/ЕО.

⁶ ОВ L 181, 20.7.2000 г., стр. 65. Директива, изменена с Директива 2005/14/ЕО.

⁷ Виж приложение I, част А.

⁸ ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 14.

автомобили с временни номера, определението за територията, на която ☒ обичайно се намира ☒ автомобилът, следва да се отнесе към територията на държавата, в която автомобилът има регистрационен номер, независимо дали той е временен или постоянен.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 5
(адаптиран)

- (5) ☒ В съответствие с ☒ общия критерий, според който регистрационния номер определя територията, на която ☒ обичайно се намира ☒ автомобилът, следва да се издаде специално постановление за ☒ произшествия ☒ , причинени от ☒ превозни средства ☒ без регистрационни номера или с регистрационни номера, които не съответстват или вече не съответстват на превозното средство. В такъв случай единствено с цел подаване на жалба, за територия, на която ☒ обичайно се намира ☒ автомобилът, следва да се счита територията, на която е станало ☒ произшествието ☒.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 6
(адаптиран)

- ~~(6)~~ — Забрана на систематични проверки на автомобилните застраховки следва да се прилага спрямо превозни средства, ☒ обичайно намиращи се на ☒ територията на друга държава-членка, както и спрямо коли, ☒ обичайно намиращи се в ☒ трета страна, но влизачи отк територията на другата държава-членка. Позволени могат да бъдат само несистематични проверки, които не са селективни и се извършват като част от обичайното контролиране, а не са непременно насочени към удостоверяване на застраховката.

↓ 72/166/ЕИО съобр. 7
(адаптиран)

- (7) Премахването на проверките на „зелените карти“ за превозни средства обичайно ☒ намиращи се ☒ в една държава-членка, които влизат на територията на друга държава-членка, може да се осъществи въз основа на споразумение между националните застрахователни бюра, според което всяко национално бюро ще гарантира обезщетение в съответствие с разпоредбите на националното си законодателство за всички причинени на негова територия от някое от ☒ посочените ☒ превозни средства вреди, за които се полага обезщетение, независимо дали превозното средство е застраховано или не.

↓ 72/166/ЕИО съобр. 8
(адаптиран)

- ~~(8)~~ Такова споразумение за гаранция предполага, че всички движещи се на територията на Общността моторни превозни средства ☒ са ☒ покрити от застраховка. Поради това националното законодателство на всяка държава-членка следва да предвижда задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на превозните средства, и тази застраховка да важи за цялата територия на Общността.

↓ 72/166/ЕИО съобр. 9
(адаптиран)

- (9) Предвидената в настоящата директива система би могла да се разшири и да включва превозни средства, обичайно ☒ намиращи се ☒ на територията на която и да е трета държава, по отношение на която националните бюра на държавите-членки са сключили подобно споразумение.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 7
(адаптиран)

- (10) ☒ Всяка ☒ държава-членка ☒ следва да има възможност да дерогира ☒ общото задължение за застраховка по отношение на автомобили, принадлежащи на определени физически ☒ или юридически ☒ обществени или частни лица. При ☒ произшествия ☒ причинени от такива превозни средства, държавата-членка, извършваща това ☒ дерогиране ☒, трябва да посочи организацията или органа, които да компенсират вредите на пострадалите, нанесени в друга държава-членка. Следва да се гарантира, че дължимото обезщетение се изплаща не само на пострадалите при ☒ произшествия ☒ от такива автомобили зад граница, но и на пострадалите при ☒ произшествия ☒ и в държавата-членка, към която принадлежи превозното средство, независимо дали са жители на тази страна. Държавите-членки следва да гарантират, че списъкът на лица, освободени от задължителна застраховка, и администрацията или органите, отговорни за обезщетението на пострадалите при ☒ произшествия ☒ с такива превозни средства, са предадени на Комисията за ☒ публикуване ☒.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 8
(адаптиран)

- ~~(11)~~ ☒ Всяка ☒ държава-членка ☒ следва да има възможност да дерогира ☒ общото задължение за застраховка по отношение на определени видове превозни средства със специални номера. В този случай на другите държави-членки им е разрешено да изискват, при влизане в тяхната територия, валидна зелена карта или граничен застрахователен договор, за да се гарантират

обезщетенията на пострадалите, които биха могли да бъдат причинени от тези превозни средства, влизащи в страната. Но тъй като премахването на граничния контрол в рамките на Общността означава, че не може да се удостовери застраховането на автомобилите, преминаващи през граница, обезщетението на пострадалите при ☒ произшествия ☒ в чужбина не може да бъде гарантирано. ☒ Следва ☒ да се осигури обезщетенията да се изплащат не само на пострадалите при ☒ произшествия ☒, причинени от тези ☒ автомобили ☒ и зад граница, но и в самата държава-членка, към която принадлежи превозното средство. За тази цел държавите-членки следва да третират пострадалите при ☒ произшествия ☒, причинени от тези ☒ автомобили ☒, по същия начин както пострадалите при ☒ произшествия ☒, причинени от незастраховани автомобили. Действително, обезщетенията на пострадали при ☒ произшествия ☒, причинени от незастраховани ☒ автомобили ☒, следва да се изплащат от органите за обезщетения в държавата-членка, където е станало ☒ произшествието. ☒ Когато се извършват плащания на пострадали при ☒ произшествия ☒, причинени от автомобили, предмет на дерогиране, органът, изплащаш обезщетението, трябва да разполага с жалба срещу органа на държавата-членка, ☒ в която обичайно се намира ☒ превозното средство. След ☒ определен ☒ период от ☒ датата на прилагане на тази възможност за дерогиране, ☒ Комисията следва, ако е приемливо, с оглед на опита по изпълнението и прилагането на това дерогиране, да внесе предложения за ☒ неговото изменение или отмяна ☒.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 10
(адаптиран)

- (12) Задълженията на държавите-членки да гарантират ☒ минимални суми на ☒ застрахователно покритие представлява важен елемент от защитата на пострадалите. Минималното покритие ☒ в случай на телесни увреждания ☒ следва да се изчисли така, че да обезщети напълно и справедливо всички пострадали, получили сериозни наранявания, като се вземе предвид ниският брой ☒ произшествия ☒ с няколко пострадали и малкото ☒ произшествия ☒ с няколко пострадали, получили много сериозни наранявания, по време на ☒ едно и също произшествие ☒. ☒ Следва да се предвиди ☒ минимално покритие на пострадал или за ☒ претенция ☒. С оглед да се улесни въвеждането на тези минимални суми, следва да се въведе преходен период. ☒ Въпреки това, следва да се предвиди по-кратък период от преходния, в който ☒ държавите-членки следва да увеличат своите минимални суми, така че да достигнат най-малко до половината на предвиденото равнище.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 11
(адаптиран)

- (13) С цел да се гарантира, че минималното покритие няма да се обезцени във времето, следва да ☒ се предвиди ☒ клауза за периодично ревизиране, като се използва за отправна точка европейският индекс на потребителските цени

(EICP), публикуван от Евростат, предвиден в Регламент (ЕО) № 2494/95 на Съвета от 23 октомври 1995 г. относно хармонизираните индекси на потребителските цени⁹. ☒ Следва също ☒ да се ☒ предвидят ☒ процедурни правила, управляващи това ревизиране.

↓ 84/5/ЕИО съобр. 6

- (14) Необходимо е да се създаде разпоредба за орган, който да гарантира, че пострадалият няма да остане без обезщетение, когато превозното средство, което е причинило произшествието не е застраховано или не е идентифицирано. Важно е, да се предвиди, че пострадалият при такова произшествие би могъл да се обърне директно към този орган, като първо място за контакт. На държавите-членки обаче трябва да се даде възможност да прилагат определени ограничени изключения по отношение изплащането на обезщетението от този орган и да предвидят, че обезщетение за увреждане на имущество, причинено от неидентифицирано моторно превозно средство, може да бъде ограничено или изключено с оглед на опасността от измама.
-

↓ 84/5/ЕИО съобр. 7

- (15) В интерес на пострадалите последствията от определени клаузи за изключение да бъдат ограничени до взаимоотношенията между застрахователя и лицето, отговорно за произшествието. В случая обаче на откраднати или взети чрез насилие моторни превозни средства, държавите-членки могат да уточнят, че обезщетението ще бъде изплатено от посочения по-горе орган.
-

↓ 84/5/ЕИО съобр. 8
(адаптиран)

- (16) За да се намали финансовото бреме на този орган, държавите-членки могат да създадат разпоредба за прилагането на ☒ франшиз ☒, когато органът изплати обезщетение за вреди върху имущество, причинени от незастраховани моторни превозни средства или, при необходимост, откраднати или отнети чрез насилие моторни превозни средства.
-

↓ 2005/14/ЕО съобр. 12
(адаптиран)

- (17) Възможността за ограничаване или изключване на ☒ законното обезщетение на пострадалите ☒ въз основа на това, че автомобилът е ☒ неидентифициран ☒, не следва да се прилага когато органът е изплатил
-

⁹ ОВ L 257, 27.10.1995 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и Съвета (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

обезщетение за значителни ☒ телесни увреждания ☒ на някое пострадало лице при същото ☒ произшествие ☒, което е причинило имуществени вреди. Държавите-членки могат да предвидят ☒ франшиз ☒ до размера, предвиден в ☒ настоящата ☒ директива, за който са отговорни пострадалите от материални вреди. ☒ Условието, при които телесните увреждания се ☒ считат за значителни, следва да се определят от националното законодателство или административните разпоредби на държавата-членка, в която е станало ☒ произшествието ☒. При установяване на тези условия държавата-членка може да вземе предвид, *inter alia*, дали ☒ увреждането ☒ е изисквало болнично лечение.

↓ 90/232/ЕИО съобр. 9
(адаптиран)

- (18) В случай на произшествие, причинено от незастраховано превозно средство, в определени държави-членки се изисква пострадалият да докаже, че отговорната страна не е в състояние или отказва да изплати обезщетението, преди да може да предяви претенциите си пред ☒ орган, който обезщетява пострадалите при произшествия, причинени от неосигурено или неидентифицирано превозно средство ☒. ☒ Въпреки това, той е в по-благоприятна позиция от пострадалия да предяви иск срещу отговорната страна. ☒ Следователно на този орган не ☒ следва ☒ да се позволява да изисква от пострадалия, с оглед той да бъде обезщетен, да доказва, че отговорната страна не е в състояние или отказва да плати.
-

↓ 90/232/ЕИО съобр. 10

- (19) В случай на спор между посочения по-горе орган и застраховател за гражданска отговорност относно това кой трябва да обезщети пострадалия при произшествие, държавите-членки, за да избегнат всякакво забавяне на изплащането на обезщетение на пострадалия, трябва да гарантират, че една от тези страни е посочена за отговорна първоначално да изплати обезщетението в очакване на разрешаването на спора.
-

↓ 90/232/ЕИО съобр. 4
(адаптиран)

- (20) На пострадалите при ☒ произшествия ☒ с моторни превозни средства следва да се гарантира съпоставимо третиране, независимо от това къде в Общността е настъпило произшествието.

↓ 84/5/ЕИО съобр. 9
(адаптиран)

- (21) На членовете на семейството на застрахованото лице, водача на МПС или което и да било друго отговорно лице, ☒ следва ☒ да бъде предоставена закрила, съпоставима с тази на други трети страни, при всички случаи по отношение на ☒ техните телесните увреждания ☒.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 16
(адаптиран)

- (22) Неимуществените и имуществените вреди на пешеходци, велосипедисти и други лица, които не използват моторни превозни средства, които обикновено са слабата страна при произшествия, следва да бъдат обхванати от задължителната застраховка на превозното средство, участващо в ☒ произшествието ☒, когато те имат право на обезщетение съгласно националното гражданско законодателство. Тази разпоредба не засяга гражданската отговорност, нито стойността на обезщетението за вреди при произшествие съгласно националното законодателство.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 15
(адаптиран)

- (23) Включването на пътниците в превозното средство в застрахователното покритие е важно постижение на съществуващото законодателство. Тази цел би била застрашена, ако националното законодателство или някоя клауза от застрахователния договор изключат пътниците от застрахователното покритие поради причина, че са знаели или би следвало да знаят, че водачът е бил под влияние на алкохол или друго опияняващо средство по време на произшествието. Пътникът не винаги е в състояние да оцени правилно нивото на опиянение на водача. Целта да се разубеждават лицата да не водят моторно превозно средство, под влиянието на алкохол или други опияняващи вещества, не може да се постигне чрез намаляване на застрахователното покритие за пострадалите при пътни произшествия. Обхващането на такива пътници от задължителната автомобилна застраховка не изключва отговорността, която те може да носят съгласно приложимото национално законодателство, нито може да предреши нивото на сумата ☒ за обезщетение на вредите ☒ при конкретно ☒ произшествие ☒.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 17
(адаптиран)

- (24) Някои застрахователни предприятия ☒ включват ☒ в застрахователните полици клаузи, според които договорът се прекратява, ако автомобилът остане

извън държавата-членка, която го е регистрирала, за по-дълго време от определения период. Тази практика е в противоречие с принципа, посочен в настоящата Директива, според който задължителната автомобилна застраховка трябва да обхваща, на базата на единна премия, цялата територия на Общността. Следователно следва да се уточни, че застрахователното покритие остава в сила през цялото време на действие на договора, независимо дали превозното средство остава в друга държава-членка за известен период, без да ☒ се засягат ☒ задълженията съгласно националното законодателството на държавите-членки по отношение на регистрацията на колите.

↓ 90/232/ЕИО съобр. 6

- (25) Всички задължителни застрахователни полици за моторни превозни средства трябва да покриват цялата територия на Общността.

↓ 90/232/ЕИО съобр. 7
(адаптиран)

- (26) В интерес на застрахованата страна всяка застрахователна полица ☒ следва ☒ да гарантира, срещуединна премия във всяка държава-членка, покритието, изисквано съгласно нейното законодателство или покритието, изисквано съгласно законодателството на държавата-членка, където обичайно ☒ се намира ☒ моторното превозно средство, когато това покритие е по-голямо.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 18
(адаптиран)

- (27) Следва да се вземат мерки за улесняване на получаването на застрахователно покритие за автомобили, внасяни от една държава-членка в друга, въпреки че превозното средство още не е регистрирано в държавата-членка ☒ по местоназначение ☒. Следва да се допусне временно ☒ дерогиране ☒ на общото правило, определящо държавата-членка, където се намира риска. За период 30 дни от датата, на която автомобилът е бил доставен, наличен или изпратен на купувача, за страна, изложена на риск, следва да се счита държавата-членка ☒ по местоназначение. ☒

↓ 2005/14/ЕО съобр. 19
(адаптиран)

- (28) Всяко лице, което желае да сключи нов застрахователен договор с друг застраховател, следва да бъде в състояние да удостовери ☒ произшествието ☒ и ☒ претенциите ☒ по силата на стария договор. Притежателят на полицата следва да има право по всяко време да изиска ☒ удостоверение ☒ относно ☒ претенциите ☒ или липсата на такива, включващи превозното средство или

средства, обхванати от застрахователния договор за поне пет години преди договорните отношения. Застрахователното дружество или орган, определени от държавата-членка за осигуряване на задължителната застраховка или предоставяне на такива становища, следва да предоставят ☒ удостоверение ☒ на притежателя на полицата до 15 дни от датата на иска.

↓ 2005/14/ЕО съобр. 20
(адаптиран)

- (29) С цел да се осигури необходимата защита на пострадалите при ☒ произшествия ☒, държавите-членки не следва да позволяват на застрахователните дружества ☒ да противопоставят ☒ франшиз срещу засегнатата страна.
-

↓ 2005/14/ЕО съобр. 21
(адаптиран)

- (30) Правото да се позовава на застрахователния договор и той да се противопостави директно на застрахователното дружество е от голямо значение за ☒ защитата ☒ на пострадалите при пътнотранспортни произшествия. С цел улесняване ефикасното и бързо уреждане на ☒ претенциите ☒ и с цел да се избегнат, доколкото е възможно, скъпите съдебни процедури, ☒ правото на пряк иск срещу застрахователното дружество, осигуряващо покритие на лицето, задължено по гражданска отговорност ☒ следва да обхваща всички ☒ пострадали ☒ при пътнотранспортни произшествия.
-

↓ 2005/14/ЕО съобр. 22
(адаптиран)

- (31) С цел да се подобри ☒ адекватната ☒ защита на пострадалите при пътнотранспортни произшествия процедурата за „☒ мотивирано ☒ предложение ☒ за обезщетение ☒“, следва да включва всички видове пътнотранспортни произшествия. Същата процедура следва да се прилага, *mutatis mutandis*, в случаите, когато произшествието се урежда от системата от национални застрахователни служби.
-

↓ 2005/14/ЕО съобр. 24 и
2000/26/ЕО съобр. 16a
(адаптиран)

- (32) Съгласно член 11, параграф 2 във връзка с член 9, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно

компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела¹⁰, пострадалите страни могат да завеждат съдебни дела срещу застрахователя за гражданска отговорност в държавата-членка, в която пребивават постоянно.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 5
(адаптиран)

- (33) Системата на бюроа „Зелена карта“ осигурява лесно уреждане на претенции в държавата на ☒ увреденото ☒ лице, дори когато другата страна е от различна европейска държава.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 11 и 12

- (34) Пострадалите лица от пътнотранспортно произшествие, което попада в приложното поле на настоящата директива и е настъпило в държава, различна от държавата по тяхното пребиваване, следва да имат право да предявят претенцията си в държавата-членка по пребиваване към представител за уреждане на претенции, назначен в тази държава от застрахователното предприятие на виновния водач. Това разрешение би позволило вредите, претърпени от увредените лица извън държавата по тяхното пребиваване, да бъдат ликвидирани по ред, с който те са запознати.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 13

- (35) Системата на представители за уреждане на претенции в държавата-членка по пребиваването на увреденото лице не засяга нито приложимото за всеки отделен случай материално право, нито юрисдикцията.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 14
(адаптиран)

- (36) Съществуването на право на пряк иск към застрахователното предприятие в полза на ☒ увредените ☒ лица, е логично допълнение към назначаването на такива представители и наред с това подобрява правното положение на лицата, които са пострадали при пътнотранспортни произшествия, настъпили извън държавата-членка по тяхното пребиваване.

---

¹⁰ ОВ L 12, 16.1.2001 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) ☒ № 1791/2006 (ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 1) ☒.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 15

- (37) Следва да се предвиди, че държавата-членка, в която застрахователното предприятие е получило разрешително, трябва да задължава предприятието да назначава живеещи или установени в другите държави-членки представители за уреждане на претенциите, които да събират цялата необходима информация във връзка с претенции, произтичащи от такива произшествия, и да предприемат подходящи действия за тяхното уреждане от името и за сметка на застрахователното предприятие, включително изплащането на обезщетение за тях; представителите за уреждане на претенции трябва да имат достатъчно правомощия да представляват застрахователното предприятие в отношенията с лица, увредени от такива произшествия, както и да го представляват пред националните органи, при необходимост включително и пред съдилищата, доколкото това съответства на правилата на международното частно право по предоставяне на юрисдикция.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 16

- (38) Дейността на представителя за уреждане на претенции не е достатъчно основание за предоставяне на юрисдикция на съдилищата в държавата-членка по местопребиваване на увреденото лице, ако правилата на международното частно право за предоставяне на юрисдикция не предвиждат това.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 17
(адаптиран)

- (39) Назначаването на представители за уреждане на претенции следва да бъде едно от условията за започване и извършване на застрахователна дейност, изброени към вид 10 от точка А на приложението към Първа директива 73/239/ЕИО на Съвета от 24 юли 1973 г. за координиране на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно достъпа до и упражняването на пряка застрахователна дейност, различна от животозастраховане¹¹, с изключение на отговорност на превозвача ☒ и условия за упражняване на тази дейност ☒; ето защо това условие следва да бъде включено в единното административно разрешение, предвидено в дял II от Директива 92/49/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 г. за координиране на законовите, подзаконовите и административните разпоредби за прякото застраховане, с изключение на животозастраховането, и за изменение на Директиви 73/239/ЕИО и 88/357/ЕИО (трета директива за общото застраховане)¹², което се издава от органите на държавата-членка, в която застрахователното предприятие установява своето ☒ седалище ☒. Това условие следва да се прилага и за застрахователни

---

¹¹ ОВ L 228, 16.8.1973 г., стр. 3. Директива, последно изменена с Директива 2006/101/ЕО (ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 238).

¹² ОВ L 228, 11.8.1992 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2007/44/ЕО на Европейския парламент и Съвета (ОВ L 247, 21.9.2007 г., стр. 1).

предприятия със ☒ седалище ☒ извън Общността, които са получили разрешение за извършване на застрахователна дейност в държава-членка на Общността.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 18

- (40) Наред с назначаването от страна на застрахователното предприятие на представител в държавата по пребиваване на пострадалото лице, е уместно да се гарантира специфичното право на пострадалото лице претенцията му да бъде уредена бързо; поради това е необходимо в националното право да се предвидят подходящи ефективни и систематични финансови или равностойни административни санкции, например временни мерки, съчетани с административни глоби, периодично представяне на отчети на надзорните органи, проверки на място, публикуване в националното официално издание и публикации в печата, спиране на дейността на дружеството (забрана за сключване на нови договори за определен срок), назначаване на специален представител на надзорните органи, който да следи дали дейността се извършва в съответствие с правото в областта на застрахователната дейност, отнемане на разрешението за извършване на този вид застраховки, санкции за директорите и ръководните длъжностни лица, в случай че застрахователното предприятие или неговият представител не изпълнят задължението да отправят предложение за обезщетение в разумен срок. Това не следва да бъде пречка за прилагането на други мерки, които се считат за подходящи — особено такива, които са предвидени в правото по надзора. За да може застрахователното предприятие да отправи мотивирано предложение в предписаните срокове, следва да не съществува спор за отговорността и претърпените вреди. Предложението за обезщетение следва да бъде в писмена форма и да съдържа елементите, на чиято основа са оценени отговорността и вредите.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 19
(адаптиран)

- (41) Наред с тези санкции ☒ следва ☒ да се предвиди, че когато предложението не е отправено в предписания срок, върху размера на обезщетението, предложено от застрахователното предприятие или присъдено от съда на пострадалото лице, се дължи лихва. Ако държавите-членки имат действащи правила, които уреждат плащането на мораторна лихва, това изискване може да бъде изпълнено чрез препращане към тези правила.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 20 и
2005/14/ЕО съобр. 23
(адаптиран)

- (42) За пострадалите от пътнотранспортни произшествия лица понякога е трудно да узнаят името на застрахователното предприятие, застраховало гражданската отговорност във връзка с използването на моторните превозни средства,

участвали в произшествието. За да може ☒ тази ☒ страна по-лесно да потърси обезщетение, информационните центрове, създадени ☒ за тази цел ☒, следва да ☒ могат да предоставят ☒ информация за всяко пътнотранспортно произшествие.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 21

- (43) В интерес на тези пострадали лица държавите-членки следва да създадат информационни центрове, чрез които да се осигурява своевременно предоставяне на такава информация. Информационните центрове следва да предоставят на пострадалите лица и информация за представителите за уреждане на претенции. Тези центрове следва да си сътрудничат и бързо да отговарят на искания за информация относно представителите за уреждане на претенции, отправени от центрове в други държави-членки. Уместно е тези центрове да събират информация за датата на реално прекратяване на застрахователното покритие, а не за датата на изтичане на първоначалния срок на валидност на полицата, ако действието на договора е продължено поради липса на изрично прекратяване.
-

↓ 2000/26/ЕО съобр. 22

- (44) Следва да се създаде специална разпоредба във връзка с превозните средства (например държавни или военни превозни средства), които са освободени от задължителна застраховка „Гражданска отговорност“.
-

↓ 2000/26/ЕО съобр. 23

- (45) Пострадалото лице може да има легитимен интерес да бъде уведомено за самоличността на собственика, обичайния водач или регистрирания ползвател на превозното средство, например ако увреденото лице може да получи обезщетение само от тези лица, тъй като превозното средство няма валидна застраховка или вредите превишават застрахователната сума, като в такъв случай следва съответно да се предоставя и тази информация.
-

↓ 2000/26/ЕО съобр. 24

- (46) Определена предоставяна информация, като името и адреса на собственика или обичайния водач на превозното средство и номера на застрахователната полица или държавния регистрационен номер на превозното средство, представлява лични данни по смисъла на Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. относно защитата на физическите лица във връзка

с обработката на лични данни и за свободното движение на тези данни¹³. Поради това обработката на такива данни, необходима за целите на настоящата директива, трябва да съответства на националните мерки, които са предприети в изпълнение на Директива 95/46/ЕО. Името и адресът на обичайния водач се съобщават само ако това е предвидено в националното законодателство.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 25

- (47) За да се гарантира, че пострадалото лице няма да остане без обезщетение, на което има право, е необходимо да се създаде орган за изплащане на обезщетения, към който увреденото лице може да се обръща, когато предприятието не е назначило представител, явно бави уреждането на претенцията или не може да бъде установено. Намесата на органа за изплащане на обезщетения следва да бъде ограничена до отделни редки случаи, в които застрахователното предприятие не изпълнява задълженията си, въпреки възпиращия ефект на възможните санкции.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 26

- (48) Ролята на органа за изплащане на обезщетения се състои в уреждане на претенцията по отношение на всички претърпени от пострадалото лице вреди само в случаи, които подлежат на обективно установяване, и поради това дейността на този орган трябва да се ограничава до проверка дали е отправено предложение за обезщетение по установения ред и в предвидените срокове, без да се прави преценка по същество.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 27

- (49) На юридическите лица, които по закон се суброгират в претенциите на пострадалото лице спрямо отговорното лице или неговото застрахователно предприятие (например други застрахователни предприятия или обществено-осигурителни органи), не следва да бъде предоставяно право да предявяват съответна претенция пред органа за изплащане на обезщетения.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 28
(адаптиран)

- (50) Органът за изплащане на обезщетения следва да има право да се суброгира, доколкото е обезщетил пострадалото лице. За да бъде улеснено упражняването на претенцията на този орган спрямо застрахователното предприятие, което не е назначило представител за уреждане на претенции или явно бави уреждането на

---

¹³ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31. Директива, изменена с Регламент (ЕО) 1882/2003.

претенцията, органът за изплащане на обезщетения в държавата на пострадалото лице следва да има ☒ също ☒ право на автоматично възстановяване на сумата, съчетано със суброгиране на органа за изплащане на обезщетения от държавата, в която е установено застрахователното предприятие, в правата на пострадалото лице. ☒ Този ☒ орган има най-добра възможност да ☒ предяви регресен иск ☒ към застрахователното предприятие.

↓ 2000/26/ЕО съобр. 29

- (51) Дори държавите-членки да предвидят, че претенцията пред органа за изплащане на обезщетения има субсидиарен характер, увреденото лице не следва да бъде задължавано да предявява претенцията си към отговорното лице, преди да се е обърнало към органа за изплащане на обезщетения. В този случай пострадалото лице следва да бъде поставено най-малко при същите условия, както при претенция пред гаранционния фонд.
-

↓ 2000/26/ЕО съобр. 30
(адаптиран)

- (52) ☒ Функционирането на тази система може да се осигури ☒ чрез споразумение между създадените или одобрени от държавите-членки органи за изплащане на обезщетения, с което се определят техните функции и задължения и процедурите за изплащане.
-

↓ 2000/26/ЕО съобр. 31
(адаптиран)

- (53) При невъзможност за установяване на застрахователя на превозното средство следва да се предвиди, че длъжникът, който трябва да обезщети претърпените от увреденото лице вреди, е гаранционният фонд ☒ предвиден за тази цел ☒ в държавата-членка където обичайно ☒ се намира ☒ незастрахованото превозно средство, с което е причинено произшествието. При невъзможност за установяване на превозното средство също следва да се предвиди, че длъжник е гаранционният фонд, ☒ предвиден за тази цел ☒, чието местонахождение е в държавата-членка, в която е настъпило произшествието,
-

↓

- (54) Настоящата директива не следва да засяга задълженията на държавите-членки относно сроковете за транспониране в националното право и за прилагане на директивите, които са посочени в приложение I, част Б,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Глава 1

Общи разпоредби

Член 1

Определения

По смисъла на настоящата директива:

- 1) „превозно средство“ означава всяко моторно превозно средство, което е предназначено да се движи по суша и може да бъде задвижвано от механична сила, но не се движи по релси, както и всички ремаркета, дори и да не са прикачени;
- 2) „увредено лице“ означава всяко лице, което има право на обезщетение за вреди, причинени от превозни средства;
- 3) „национално застрахователно бюро“ означава професионална организация, създадена в съответствие с Препоръка № 5, приета на 25 януари 1949 г. от Подкомитета по автомобилен транспорт на Комитета по вътрешен транспорт към Икономическата комисия за Европа на Обединените нации, и която обединява застрахователните предприятия, които в дадена държава са получили разрешение да извършват дейност по застраховане на гражданската отговорност във връзка с използването на моторни превозни средства;
- 4) „територия, на която обичайно се намира превозното средство“ означава:

↓ 2005/14/ЕО чл. 1, т. 1, б. а)

- а) територията на държавата, в която превозното средство е регистрирано, независимо дали номерът е постоянен или временен; или

↓ 72/166/ЕИО (адаптиран)

- б) в случаите, когато не съществува регистрация за тип превозно средство, но същото е обозначено със застрахователна табела или отличителен знак, който е аналогичен на регистрационната табела —

територията на държавата, в която е издадена застрахователната табела или знак; или

- в) в случаите, когато не се изисква нито регистрационна табела, нито застрахователна табела, нито отличителен знак за определени типове превозни средства — територията на държавата по постоянно местоживее на ☒ държателя ☒ превозното средство;

↓ 2005/14/ЕО чл. 1, т. 1, б. б)
(адаптиран)

- г) в случай че автомобилът не разполага с регистрационен номер или има регистрационен номер, който не му съответства или вече не му съответства, и е участвал в ☒ произшествие ☒, територията на държавата, където е станало ☒ произшествието ☒, с цел уреждане на ☒ претенция ☒ съгласно предвиденото в член 2, буква а) или в член 10;

↓ 72/166/ЕИО

- 5) „зелена карта“ означава международно застрахователно удостоверение, издадено от национално бюро в съответствие с Препоръка № 5, приета на 25 януари 1949 г. от Подкомитета по автомобилен транспорт на Комитета по вътрешен транспорт на Икономическата комисия за Европа на Обединените нации;

↓ 2000/26/ЕО (адаптиран)

- 6) „застрахователно предприятие“ е предприятие, което е получило ☒ административно ☒ разрешение в съответствие с член 6 или член 23, параграф 2 от Директива 73/239/ЕИО;
- 7) „установяване“ е ☒ седалището ☒, представителство или клон на застрахователно предприятие по смисъла на член 2, буква в) от Директива 88/357/ЕИО на Съвета¹⁴.

↓ 72/166/ЕИО (адаптиран)
→₁ 72/430/ЕИО чл. 1

Член 2

☒ Приложно поле ☒

---

¹⁴

ОВ L 172, 4.7.1988 г., стр. 1.

Разпоредбите на ☒ членове 4, 6, 7 и 8 се прилагат за превозни средства, които обичайно се намират на територията на държава-членка ☒.

- а) ➔₁ след като е сключен договор между националните застрахователни бюра, при условията на които всяко национално бюро, в съответствие с разпоредбите на неговото национално законодателство относно задължителното застраховане, гарантира уреждането на ☒ претенции ☒ по отношение на злополуки, настъпили на неговата територия, и причинени от превозни средства, които обичайно ☒ се намират ☒ на територията на друга държава-членка, независимо дали те са застраховани или не; ←
- б) от определената от Комисията дата, след като същата е установила в тясно сътрудничество с държавите-членки, че е сключено такова споразумение;
- в) за срока на сключеното споразумение.

Член 3

☒ Задължение за застраховане на превозни средства ☒

Всяка държава-членка, при ☒ спазване ☒ на разпоредбите на член 5, предприема всички подходящи мерки, с които да гарантира, че гражданската отговорност във връзка с използването на превозни средства, които обичайно се намират на нейна територия, е застрахована.

Обхватът на покритата отговорност и условията за нейното покритие се определят въз основа на ☒ мерките, посочени в първа алинея ☒.

Всяка държава-членка предприема всички подходящи мерки, с които да се гарантира, че застрахователният договор покрива и:

- а) съобразно действащото законодателство в другите държави-членки, всички вреди, причинени на територията на тези държави;
- б) всички вреди, понесени от граждани на държавите-членки по време на пряко пътуване между две територии, в които се прилага Договорът, ако няма национално застрахователно бюро, което да отговаря за прекосяваната територия; в този случай вредите се покриват в съответствие с действащото национално законодателство относно задължението за застраховане в държавата-членка, където обичайно ☒ се намира ☒ превозното средство.

↓ 2005/14/ЕО чл. 2 (адаптиран)

Застраховката, посочена в първа алинея, покрива задължително както имуществени вреди, така и ☒ телесни увреждания ☒.

↓ 2005/14/ЕО чл. 1, т. 2 (адаптиран)

Член 4

☒ Проверки на застраховките ☒

Държавите-членки се въздържат от извършване на проверки на застраховките „Гражданска отговорност“ по отношение на автомобили, ☒ които обичайно се намират ☒ на територията на друга държава-членка, и по отношение на автомобили, ☒ които обичайно се намират ☒ на трета страна, и които влизат на тази територия от друга държава-членка. Въпреки това, те могат да извършват несистемни проверки на застраховките, при условие че тези проверки не са дискриминиращи и се извършват като част от контрола, а не непременно с цел проверка на застраховката.

↓ 72/166/ЕИО (адаптиран)

Член 5

☒ Дерогация от задължение за застраховане на превозни средства ☒

1. Всяка държава-членка може да дерогира разпоредбите на член 3 по отношение на определени физически или юридически лица, публични или частни; списъкът на тези лица се изготвя от съответната държава и се съобщава на останалите държави-членки и на Комисията.

↓ 2005/14/ЕО чл. 1, т. 3, б. а), i) (адаптиран)

В този случай държавата-членка, ☒ която предвижда това дерогирание ☒, взима съответните мерки, за да гарантира, че обезщетението се изплаща по отношение на всяка вреда, причинена на нейната територия и на територията на други държави-членки от автомобили, принадлежащи на такива лица.

↓ 72/166/ЕИО

По-конкретно, тя определя орган или организация в страната, където е причинена вредата, който (която) отговаря за обезщетяването на увредените лица в съответствие със законодателството на тази държава в случаите, когато е неприложим член 2, буква а).

↓ 2005/14/ЕО чл. 1, т. 3, б. а), ii)

Тя предава на Комисията списъка с лица, освободени от задължително застраховане, и властите или органите, отговорни за обезщетението.

Комисията публикува този списък.

↓ 72/166/ЕИО (адаптиран)

2. ☒ Всяка държава-членка може да дерогира разпоредбите на член 3 ☒ определени типове превозни средства или определени превозни средства със специален номер; този списък се изготвя от съответната държава и се съобщава на останалите държави-членки и на Комисията.

↓ 2005/14/ЕО чл. 1, т. 3, б. б)
(адаптиран)

В този случай държавите-членки гарантират, че автомобилите, ☒ посочени ☒ в първа алинея, са третирани по същия начин както онези, за които не е било спазено застрахователното задължение, предвидено в член 3.

Органът за обезщетенията, посочен в член 10, параграф 1, на държавата-членка, в която е станало произшествието, може да предяви претенция срещу гаранционния фонд, предвиден в член 10, параграф 1, в държавата-членка, в която ☒ обичайно се намира ☒ превозното средство.

☒ От 11 юни 2010 г. ☒, държавите-членки докладват на Комисията за изпълнението и ☒ конкретното ☒ приложение на ☒ настоящия ☒ параграф.

Комисията след проучването на тези доклади, ако е уместно, дава предложения за изменението или отмяната на това нарушение.

↓ 72/166/ЕИО (адаптиран)

Член 6

☒ Национални застрахователни бюра ☒

Всяка държава-членка следи при произшествие на нейна територия, предизвикано от превозно средство, което обичайно ☒ се намира ☒ на територията на друга държава-членка, без да се засяга задължението, предвидено в член 2, буква а), националното застрахователно бюро да получава информация:

- а) за територията, на която обичайно се намира превозното средство и за регистрационния му номер, ако има такъв;
- б) доколкото е възможно, за данните по застраховката на превозното средство, които обикновено фигурират в „зелената карта“ и с които разполага лицето, упражняващо фактическа власт върху превозното средство, дотолкова, доколкото тези данни се изискват от държавата-членка, където обичайно се намира превозното средство.

Всяка държава-членка гарантира също и предаването на ☒ информацията, посочена в букви а) и б) ☒ от страна на бюро на националното застрахователно бюро на държавата, в която обичайно ☒ се намира ☒ превозното средство ☒, посочено в първа алинея ☒.

Глава 2

☒ Разпоредби отнасящи се до превозни средства които обичайно се намират на територията на която и да е трета държава ☒

Член 7

☒ Национални мерки отнасящи се до превозни средства които обичайно се намират на територията на която и да е трета държава ☒

Всяка държава-членка предприема всички подходящи мерки, за да гарантира, че на нейната територия се използват превозни средства, които обичайно се ☒ намират ☒ на територията на трета страна или на неевропейска територия на държава-членка, които влизат в територията, в която се прилага Договорът, ☒ само ☒ ако ☒ има ☒ застрахователно покритие за причинени от въпросните превозни средства вреди за цялата територия, в която се прилага Договорът, в съответствие с изискванията на законодателствата на различните държави-членки за задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ във връзка с използване на превозни средства.

Член 8

☒ Документация отнасяща се до превозни средства обичайно намиращи се на територията на която и да е трета държава ☒

1. Всяко превозно средство обичайно намиращо се на територията на трета страна или на неевропейската територия на държава-членка трябва, преди да влезе на територията, в която се прилага Договорът, да бъде снабдено или с валидна „зелена карта“, или с удостоверение за направена на границата застраховка, което да удостоверява, че превозното средство е застраховано в съответствие с член 7.

Въпреки това, превозните средства обичайно ☒ намиращи се ☒ в трета страна се третираят като превозни средства обичайно ☒ намиращи се ☒ в Общността, ако

националните бюра на всички държави-членки поотделно гарантират, всяко в съответствие с разпоредбите на собственото си национално законодателство за задължителното застраховане, уреждането на претенции във връзка с настъпили на тяхна територия произшествия, причинени от такива превозни средства.

2. След като установи в тясно сътрудничество с държавите-членки, че са поети задълженията по параграф 1, втора алинея Комисията определя датата, от която, и типовете превозни средства, за които държавите-членки няма да изискват представяне на документите, посочени в параграф 1, първа алинея.

↓ 2005/14/ЕО чл. 2 (адаптиран)

Глава 3

⊠ Минимални суми на задължително застраховане ⊠

Член 9

⊠ Минимални суми ⊠

1. Без да се засягат всякакви по-високи гаранции, които държавите-членки могат да предвиждат, всяка държава-членка изисква застраховката, ⊠ посочена в член 3 ⊠ да бъде задължителна най-малко по отношение на следните размери на покритие:

- а) в случай на телесно увреждане — минимален размер на покритие 1 000 000 евро за пострадал или 5 000 000 евро за претенция, независимо от броя на пострадалите;
- б) в случай на имуществена вреда — размер на покритието 1 000 000 евро за претенция, независимо от броя на пострадалите.

Ако е необходимо, държавите-членки могат да въведат преходен период ⊠ най-късно до 10 юни 2012 г. ⊠, в рамките на който да привеждат техните минимални размери на покритие в съответствие с размерите, предвидени в ⊠ първа алинея ⊠.

Държавите-членки, които въвеждат такъв преходен период, информират Комисията по този въпрос и посочват срока на валидност на преходния период.

⊠ Въпреки това, най-късно до 10 декември 2008 г. ⊠ държавите-членки увеличават размера на гаранциите, ⊠ така че те да достигнат ⊠ най-малко половината от размера, предвиден в първа алинея.

2. На всеки пет години ⊠ от 11 юни 2005 г. ⊠ или в края на всеки преходен период, съгласно посоченото в параграф 1, втора алинея, сумите, предвидени в настоящия

параграф, се преразглеждат в съответствие с Европейския индекс на потребителските цени (EICP), съгласно предвиденото в Регламент (ЕО) № 2494/95 на Съвета¹⁵.

Размерът на сумите се регулира автоматично. Тези суми се увеличават чрез промяна на процента, посочен от EICP за съответния период, тоест петте години преди ☒ преразглеждането ☒, ☒ посочено в първа алинея ☒, закръглени до кратно на 10 000 евро.

Комисията съобщава на Европейския парламент и на Съвета коригираните размери на покритията и гарантира тяхното публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Глава 4

☒ Обезщетение за вреди, причинени от неидентифицирано превозно средство или такова, за което застрахователната отговорност, предвидена в член 3, не е била изпълнена ☒

Член 10

☒ Органи за обезщетение ☒

1. Всяка държава-членка създава или упълномощава орган със задачата да предоставя обезщетение в размер поне до размерите на застрахователната отговорност за имуществена вреда или за телесни увреждания, причинени от неидентифицирано превозно средство или такова, за което застрахователната отговорност, предвидена в член 3, не е била изпълнена.

Първа алинея не засяга правото на държавите-членки да разглеждат обезщетението от органа като субсидиарно или не и правото да включват условия за уреждане на ☒ претенции ☒ между органа и лицето или лицата, носещи отговорност за произшествието, и другите застрахователи или органи за социално осигуряване, които трябва да обезщетят пострадалото лице за същата злополука. Въпреки това държавите-членки не могат да разрешават на органа да изплаща обезщетение, при условие че пострадалото лице докаже по някакъв начин, че отговорното лице не е в състояние или отказва да плати.

2. Във всеки случай пострадалото лице може да се обръща директно към органа, който на базата на информацията, предоставена от пострадалото лице по негово искане, се задължава да му дава добре аргументиран отговор относно плащането на всякакви обезщетения.

Въпреки това държавите-членки могат да изключат плащането на обезщетение от страна на този орган на лица, качили се доброволно в превозното средство, причинило

---

¹⁵ ОВ L 257, 27.10.1995 г., стр. 1.

щетата или увреждането, когато органът може да докаже, че те са знаели, че то е било незастраховано.

3. Държавите-членки могат да ограничат или да изключат плащане на обезщетение от страна на органа в случай на имуществена щета, причинена от неидентифицирано превозно средство.

Въпреки това, когато органът е изплатил обезщетение за сериозни телесни увреждания на всяко пострадало лице при същото произшествие, при което е била причинена имуществена вреда от неидентифицирано превозно средство, държавите-членки не могат да изключат плащането на обезщетение за имуществена вредана основание, че превозното средство не е идентифицирано. Въпреки това държавите-членки могат да предвидят допълнително обезщетение, не по-голямо от 500 евро, за което пострадалото лице, претърпяло имуществена вреда, може да бъде отговорно.

Условията, при които телесните повреди се считат за сериозни, се определят от законовите или административните разпоредби на държавите-членки, в които са станали произшествията. Във връзка с това държавите-членки могат да взимат под внимание, *inter alia*, дали увреждането е наложило болнични грижи.

4. Всяка държава-членка прилага своите закони, подзаконови и административни разпоредби по отношение на плащането на обезщетения от страна на органа, без да засяга всякакви други практики, което са по-благоприятни за пострадалото лице.

↓ 90/232/ЕИО (адаптиран)

Член 11

⊠ Спорове ⊠

В случай на спор между органа, посочен в член 10, параграф 1, и застрахователят на гражданска отговорност, който трябва да обезщети пострадалия, държавите-членки приемат подходящите мерки, така че една от тези страни да бъде посочена като отговорна за първоначалното незабавно изплащане на обезщетението на пострадалия.

Ако се реши, че другата страна е трябвало да изплати цялото обезщетение или част от него, то тази друга страна възстановява разходите съответно на страната, която е платила.

Глава 5

☒ Специфични категории пострадали, клаузи за изключение, единна застрахователна премия, превозни средства изпратени от една страна членка в друга ☒

Член 12

☒ Специфични категории пострадали ☒

1. Без да се засягат разпоредбите на член 13, параграф 1, втора алинея, застраховките, посочени в член 3 покриват отговорността за телесни повреди на всички пътници, освен на водача на моторното превозно средство, произтичащи от използването на моторното превозно средство.

↓ 84/5/ЕИО (адаптиран)

2. Членовете на семейството на застрахованото лице, водачът на МПС или което и да е друго лице, което носи гражданска отговорност при настъпването на застрахователно събитие, която се покрива от застраховката, посочена в член 3, не могат да бъдат изключени поради родствената връзка от ползването на застраховка за понесените от тях телесни ☒ увреждания ☒.

↓ 2005/14/ЕО чл. 4, т. 2
(адаптиран)

3. Застраховката, посочена в член 3, обхваща телесни увреждания и имуществени ☒ вреди ☒, претърпени от пешеходци, велосипедисти и други лица по пътя, които не използват моторни превозни средства, които вследствие на произшествие с участие на МПС имат право на обезщетение съгласно националното гражданско право.

Настоящият член не засяга нито гражданската отговорност, нито размерите на ☒ вредите ☒.

↓ 84/5/ЕИО (адаптиран)

Член 13

☒ Клаузи за изключение ☒

1. Всяка държава-членка предприема ☒ всички подходящи ☒ мерки, за да гарантира, ☒ за целите на член 3, ☒ че всяка законова разпоредба или всяка договорна клауза,

съдържаща се в застрахователната полица, издадена в съответствие с член 3, се счита за нищожна, по отношение на исковете на трети пострадали страни ☒ когато ☐ тя изключва от застраховката използването или управлението на моторно превозно средство от:

- а) лица, които нямат изрично или мълчаливо разрешение за това,
- б) лица, които нямат свидетелство за управление на МПС, даващо им възможност да управляват съответното моторно превозно средство,
- в) лица, които нарушават законовите технически изисквания, отнасящи се до състоянието и безопасността на съответното моторно превозно средство.

Разпоредбата или клаузата, обаче, посочена в първа алинея, буква а), може да бъде задействана срещу лица, които доброволно са се качили в моторното превозно средство, което е причинило имуществената вреда или телесното увреждане, когато застрахователят успее да докаже, че те са знаели, че моторното превозно средство е било откраднато.

Държавите-членки имат избор – в случая на произшествия, настъпили на тяхна територия – да не прилагат разпоредбата на първата алинея, ако и доколкото пострадалият може да получи обезщетение за претърпяната вреда от органа за социална сигурност.

2. В случая на откраднати или взети чрез насилие моторни превозни средства, държавите-членки могат да предвидят, че посоченият в член 10, параграф 1 орган ще встъпи вместо и за застрахователя при условията, посочени в параграф 1 на настоящия член; когато моторното превозно средство обичайно се намира в друга държава-членка, този орган не може да предяви иск срещу никакъв орган в тази държава-членка.

Държавите-членки, които, в случая на откраднати или взети чрез насилие моторни превозни средства, предвиждат че посоченият в член 10, параграф 1 орган изплаща обезщетението, могат да фиксират франшиз от не повече от 250 евро за имуществените вреди, протовопоставими на пострадалото лице.

↓ 2005/14/ЕО чл. 4, т. 1

3. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че всички законови разпоредби и всички договорни клаузи, съдържащи се в застрахователна полица, която не осигурява застрахователно покритие на пътник на основание, че той е знаел или е трябвало да знае, че шофьорът на превозното средство е бил под въздействието на алкохол или друго упойващо вещество по време на произшествието, се считат за нищожни по отношение на исковете на такъв пътник.

↓ 90/232/ЕИО (адаптиран)

Член 14

☒ Единна застрахователна премия ☒

Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че всички задължителни застрахователни полици за гражданска отговорност, произтичащи от използването на моторни превозни средства:

↓ 2005/14/ЕО чл. 4, т. 3
(адаптиран)

- а) покриват на базата на ☒ единна ☒ застрахователна премия за целия срок на договора, цялата територия на Общността, включително за всеки период, през който превозното средство остава в друга държава-членка през срока на договора; и

↓ 90/232/ЕИО (адаптиран)

- б) гарантират на основата на същата единна премия във всяка държава-членка покритието, изисквано съгласно нейното законодателство или покритието, изисквано съгласно законодателството на държавата-членка, където обичайно ☒ се намира ☒ моторното превозно средство, когато това покритие е по-голямо.

↓ 2005/14/ЕО чл. 4, т. 4
(адаптиран)

Член 15

☒ Превозни средства изпратени от една страна-членка в друга ☒

1. Чрез дерогация от член 2, буква г), второто тире от Директива 88/357/ЕИО, когато превозното средство се изпраща от една държава-членка в друга, за държава-членка, изложена на риск, се счита държавата-членка по местоназначение, веднага след приемане на доставката от купувача за срок от тридесет дни, дори ако превозното средство не е било регистрирано в държавата-членка по местоназначение.

2. В случай че превозното средство е участвало в произшествие през периода, посочен в параграф 1 от настоящия член, докато не е било застраховано, органът, посочен в член 10, параграф 1, в държавата-членка по местоназначение е длъжен да плати обезщетението, предвидено в член 9.

Глава 6

☒ Удостоверение, франшиз, право на пряк иск ☒

Член 16

☒ Удостоверение за исковете относно отговорността на трети лица ☒

Държавите-членки гарантират, че притежателите на застрахователна полица имат право да искат по всяко време ☒ удостоверение ☒ за исковете относно отговорността на трети лица, включващи превозното/ите средство/а, покрити от застрахователния договор, за срок, обхващащ най-малко последните пет години преди началото на договорните взаимоотношения, или относно липсата на такива искове.

Застрахователното дружество или органът, определен от държавата-членка да предоставя задължителна застраховка или да издава такива удостоверения, издава това удостоверение на притежателя на полицата в срок 15 дни от датата на поискване.

Член 17

☒ Франшиз ☒

Застрахователните дружества не противопоставят франшиз на засегнатата от произшествие страна, доколкото това засяга застраховката, посочена в член 3.

Член 18

☒ Право на пряк иск ☒

Държавите-членки гарантират, че страните, засегнати от произшествие, причинено от превозно средство — обект на застраховката, посочена в член 3 има право на пряк иск срещу застрахователното дружество, осигуряващо лицето, отговорно по „Гражданска отговорност“.

Глава 7

☒ Уреждане на претенции за произшествия, причинени от застраховани превозни средства съгласно член 3 ☒

Член 19

☒ Процедура за уреждане на претенции ☒

Държавите-членки въвеждат процедурата, посочена в член 22, относно уреждане на всички ☒ претенции ☒ за произшествия, причинени от застраховани превозни средства съгласно посоченото в член 3.

В случай на произшествия, които могат да се уредят чрез мрежата от национални застрахователни служби, предвидени в член 2, държавите-членки въвеждат същата процедура като тази от член 22.

С цел прилагане на настоящата процедура, всяко позоваване на застрахователно дружество се тълкува като позоваване на националните застрахователни служби.

↓ 2000/26/ЕО (адаптиран)

Член 20

☒ Специални разпоредби относно обезщетението на лица, увредени от произшествия настъпили в държава-членка, различна от държавата-членка по тяхното местопребиваване ☒

1. ☒ Членове 20 до 26 имат ☒ за цел да установят специални разпоредби, приложими за пострадали лица с право на обезщетение за вредите от произшествия, които са настъпили в държава-членка, различна от държавата-членка по местопребиваване на пострадалото лице, и са причинени в резултат на използването на превозни средства, застраховани и обикновено намиращи се в някоя държава-членка.

Без да се засягат разпоредбите на законодателството на трети страни относно гражданската отговорност и на международното частно право, ☒ тези разпоредби ☒ се прилагат и за пострадали лица, които пребивават в държава-членка и имат право на обезщетение за вредите, претърпени в резултат на произшествия, настъпили в трети страни, чиито национални бюра на застрахователите участват в системата „Зелена карта“, когато произшествията са причинени при използването на превозни средства, застраховани и обикновено намиращи се в държава-членка.

2. Членове 21 и 24 се прилагат само при произшествие, причинено от използването на превозно средство, което:

- а) е застраховано от установяване в държава-членка, различна от държавата на пребиваване на пострадалото лице; и
- б) обикновено се намира в държава-членка, различна от държавата по местопребиваване на пострадалото лице.

Член 21

Представители за уреждане на претенции

1. Всяка държава-членка предприема необходимите мерки с цел всички застрахователни предприятия, които застраховат рисковете, класифицирани към вид 10

от точка А на приложението към Директива 73/239/ЕИО, с изключение на отговорност на превозвача, да назначат представител за уреждане на претенциите във всяка държава-членка, различна от тази, в която те са получили своето ☒ административно ☒ разрешение.

Представителят за уреждане на претенциите отговаря за обработката и уреждането на претенции, произтичащи от произшествия в случаите по член 20, параграф 1.

Представителят за уреждане на претенциите пребивава ☒ е ☒ установен в държавата-членка, в която е назначен.

2. Изборът на представител за уреждане на претенции се извършва по преценка на застрахователното предприятие.

Държавите-членки не могат да ограничават свободата на този избор.

3. Представителят за уреждане на претенции може да работи за едно или повече застрахователни предприятия.

4. Представителят за уреждане на претенции събира във връзка с последните цялата информация, необходима за уреждане на претенциите, и предприема необходимите действия за договаряне уреждането на претенциите.

Изискването за назначаване на представител за уреждане на претенции не лишава увреденото лице или неговото застрахователно предприятие от правото да се обръщат пряко към лицето, причинило произшествието или към неговото застрахователно предприятие.

5. Представителите за уреждане на претенциите трябва да притежават достатъчно правомощия да представляват застрахователното предприятие в отношенията с пострадалите лица в случаите по член 20, параграф 1 и да удовлетворяват изцяло техните претенции.

Те трябва да бъдат в състояние да проучват случаите на официалния език (езици) на държавата-членка по местопребиваване на пострадалото лице.

↓ 2005/14/ЕО чл. 5, т. 2 (адаптиран)

6. Назначаването на представител ☒ за уреждане на претенции ☒ само по себе си не представлява откриване на клон по смисъла на член 1, буква б) от Директива 92/49/ЕИО и представителят за уреждане на претенциите не се счита за дружество по смисъла на член 2, буква в) от Директива 88/357/ЕИО или дружество по смисъла на Регламент (ЕО) № 44/2001.

Член 22

⊠ Процедура за обезщетение ⊠

Държавите-членки предвиждат задължения, скрепени с подходящи, ефективни и систематични финансови санкции или равностойни административни наказания, с които да се гарантира, че в тримесечен срок от датата, на която пострадалото лице е предявило претенцията си за обезщетение пряко пред застрахователното предприятие на виновния водач или пред представителя на това предприятие за уреждане на претенции:

- а) застрахователното предприятие на виновния водач или представителят на това предприятие за уреждане на претенции ще отправят мотивирано предложение за обезщетение в случаите, когато не се оспорва отговорността и е установен размерът на вредите; или
- б) застрахователното предприятие, пред което е подадена претенцията за обезщетение, или неговият представител за уреждане на претенции ще дадат мотивиран отговор на исканията, включени в претенцията в случаите, когато отговорността се оспорва или не е ясно установена, или размерът на вредите не е установен.

Държавите-членки приемат разпоредби, с които да гарантират, че когато в тримесечния срок не бъде направено предложение, върху размера на обезщетението, предложено от застрахователното предприятие или присъдено от съда на пострадалото лице, се дължи лихва.

Член 23

Информационни центрове

1. С цел да бъде дадена възможност на пострадалото лице да потърси обезщетение, всяка държава-членка създава или одобрява информационен център, който отговаря за:

- а) воденето на регистър, съдържащ следната информация:
  - i) регистрационни номера на моторните превозни средства, които обикновено се намират на територията на съответната държава;
  - ii) номера на застрахователните полици, свързани с използването на тези превозни средства и покриващи рисковете, класифицирани към вид 10 от точка А на приложението към Директива 73/239/ЕИО, с изключение на

отговорността на превозвача, а ако срокът на валидност на полицата е изтекъл — и дата на прекратяване на застрахователното покритие;

- iii) застрахователни предприятия, които застраховат използването на моторни превозни средства срещу рисковете, класифицирани към вид 10 от точка А на приложението към Директива 73/239/ЕИО, с изключение на отговорност на превозвача, и представители за уреждане на претенциите, назначени от тези предприятия съобразно член 21 от настоящата директива, чиито имена се съобщават на информационния център в съответствие с параграф 2 от настоящия член;
- iv) списък на превозните средства във всяка държава-членка, които се ползват от дерогацията от изискването за сключване на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ в съответствие с член 5, параграфи 1 и 2;
- v) по отношение на превозните средства по точка iv):
  - наименование на органа или организацията, определени в съответствие с член 5, параграф 1, трета алинея, да изплащат обезщетения на пострадалите лица в случаите, когато редът по член 2, параграф 2, буква а) не се прилага, ако превозното средство се ползва от дерогацията по член 5, параграф 1, първа алинея.
  - наименование на организацията, застраховала превозното средство в държавата-членка, където то обичайно се намира, ако превозното средство се ползва от дерогацията по член 5, параграф 2;
- б) координацията на събирането и разпространението на тези данни; и
- в) оказването на съдействие на правоимащите лица да се запознаят с информацията по буква а), точки i)–v).

Данните по буква а), точки i), ii) и iii) трябва се пазят в продължение на седем години след прекратяване на регистрацията на превозното средство или прекратяване на застрахователния договор.

2. Застрахователните предприятия по параграф 1, буква а), точка iii) съобщават на информационните центрове на всички държави-членки името и адреса на представителя за уреждане на претенциите, упълномощен от тях съобразно член 21 във всяка от държавите-членки.

3. Държавите-членки са длъжни да осигурят на пострадалото лице в продължение на седем години след произшествието право да получи незабавно от информационния център на държавата-членка по пребиваването си, от държавата-членка, където обичайно се намира превозното средство или от държавата-членка, в която е настъпило произшествието, следната информация:

- а) наименование и адрес на застрахователното предприятие;
- б) номер на застрахователната полица; и

- в) наименование и адрес на представителя на застрахователното предприятие, който отговаря за уреждане на претенции в държавата по местоживее на увреденото лице.

Информационните центрове сътрудничат помежду си.

4. Информационните центрове предоставят на пострадалото лице името и адреса на собственика, обичайния водач или регистрирания ползвател на превозното средство, ако пострадалото лице има законен интерес да получи тази информация. За целите на настоящата разпоредба информационният център се обръща към:

- а) застрахователното предприятие; или
- б) към органа за регистрация на превозните средства.

Ако превозното средство се ползва от дерогацията по член 5, параграф 1, първа алинея информационният център съобщава на пострадалото лице наименованието на органа или организацията, определени в съответствие с член 5, параграф 1, трета алинея да изплащат обезщетения на пострадалите лица в случаите, когато не се прилага редът, посочен в член 2, буква а).

Ако превозното средство се ползва от дерогацията по член 5, параграф 2, информационният център съобщава на пострадалото лице наименованието на органа или организацията, застраховали това превозно средство в страната, където обичайното се намира.

↓ 2005/14/ЕО чл. 4, т. 5
(адаптиран)

5. Държавите-членки гарантират, без да се засягат задълженията ☒ на параграфи 1 и 4 ☒, информационните центрове да, предоставят информацията, предвидена в ☒ тези параграфи ☒, на всички лица, участващи в пътнотранспортно произшествие, причинено от застраховано превозно средство съгласно посоченото в член 3.

↓ 2000/26/ЕО (адаптиран)

6. Обработката на лични данни, които произтичат от параграфи ☒ 1 до 5 ☒ трябва да се извършва в съответствие с националните мерки, предприети в изпълнение на Директива 95/46/ЕО.

Член 24

Органи за изплащане на обезщетения

1. Всяка държава-членка създава или одобрява орган, който да отговаря за изплащане на обезщетения на пострадалите лица в случаите по член 20, параграф 1.

Увредените лица могат да предявяват претенция пред органа за изплащане на обезщетения в държавата-членка по своето местопребиваване:

- а) ако в тримесечен срок от датата, на която пострадалото лице е предявило претенцията си за обезщетение пред застрахователното предприятие на превозното средство, при чието използване е настъпило произшествието, или пред представителя на това предприятие за уреждане на претенции, застрахователното предприятие или неговият представител за уреждане на претенции не са дали мотивиран отговор по исканията, включени в претенцията; или
- б) ако застрахователното предприятие не е назначило представител за уреждане на претенции в държавата-членка по местопребиваване на ☒ увреденото ☒ лице в съответствие с член 20, параграф 1; в този случай пострадалите лица не могат да предявяват претенция пред органа за изплащане на обезщетения, ако са предявили претенция направо пред застрахователното предприятие на превозното средство, при чието използване е настъпило произшествието, и са получили мотивиран отговор в тримесечен срок от предявяване на претенцията.

Пострадалите лица не могат да предявяват претенция пред органа за изплащане на обезщетения, ако са завели дело направо срещу застрахователното предприятие.

Органът за изплащане на обезщетения предприема действия в двумесечен срок от датата, на която пострадалото лице е предявило пред него претенция за обезщетение, но прекратява намесата си, ако застрахователното предприятие или неговият представител за уреждане на претенциите впоследствие дадат мотивиран отговор по претенцията.

Органът за изплащане на обезщетения незабавно уведомява:

- а) застрахователното предприятие на превозното средство, при чието използване е настъпило произшествието, или неговия представител за уреждане на претенции;
- б) органа за изплащане на обезщетения в държавата-членка по установяване на застрахователното предприятие, което е издало полицата;
- в) лицето, причинило произшествието, ако е известно,

че е получил претенция от пострадалото лице и ще отговори по претенцията в двумесечен срок от подаването ѝ.

Тази разпоредба не засяга правото на държавите-членки да предвидят субсидиарен или несубсидиарен характер на изплащаните от този орган обезщетения, нито правото им да предвидят уреждане на претенциите между органа и лицето или лицата, причинили произшествието, и други застрахователни предприятия или ☒ органи за социална сигурност ☒, които са длъжни да обезщетят пострадалото лице за същото произшествие. Държавите-членки не могат да разрешават на органа да поставя условия за изплащането на обезщетения, различни от предвидените в настоящата директива и

по-специално условие пострадалото лице да докаже по някакъв начин, че отговорното лице е неспособно или отказва да плати.

2. Органът за изплащане на обезщетения, който е обезщетил пострадалото лице в държавата-членка по местопребиваването му, има право да претендира за възстановяване на изплатената като обезщетение сума от органа за изплащане на обезщетения в държавата-членка по установяване на застрахователното предприятие, издало полицата.

В този случай последно споменатият орган встъпва в правата на пострадалото лице спрямо лицето, причинило произшествието или спрямо неговото застрахователно предприятие до размера, до който органът за изплащане на обезщетения в държавата-членка по местопребиваване на увреденото лице го е обезщетил за претърпените вреди. Всяка държава-членка е длъжна да признае суброгацията, предвидена от друга държава-членка.

3. Настоящият член влиза в сила:

- а) след сключване на споразумение между създадените или одобрени от държавите-членки органи за изплащане на обезщетения относно техните функции и задължения и за реда за възстановяване на изплатените обезщетения;
- б) на определената от Комисията дата, след като същата е установила в тясно сътрудничество с държавите-членки, че наистина е сключено такова споразумение.

Член 25

⊠ Обезщетение ⊠

1. Ако превозното средство не може да бъде установено или в двумесечен срок от произшествието не е възможно да бъде установено застрахователното предприятие, пострадалото лице може да подаде искане за обезщетение до органа за изплащане на обезщетения в държавата-членка по своето ⊠ местопребиваване ⊠. Обезщетението се изплаща съобразно разпоредбите на членове 9 и 10. В този случай и при спазване на разпоредбите на член 24, параграф 2 в полза на органа за изплащане на обезщетения възниква претенция:

- а) към гаранционния фонд по член 10, параграф 1 в държавата-членка, където обичайно се намира превозното средство, когато застрахователното предприятие не може да бъде установено;
- б) към гаранционния фонд предвиден в член 10, параграф 1, на държавата-членка, в която е настъпило произшествието, при неустановено превозно средство;
- в) към гаранционния фонд предвиден в член 10, параграф 1, на държавата-членка, в която е настъпило произшествието, при превозни средства от трети страни.

↓ 2000/26/ЕО чл. 1

2. Настоящият член се прилага за произшествия, причинени от превозни средства от трети страни, които са предмет на членове 7 и 8.

↓ 2005/14/ЕО чл. 5, т. 4

Член 26

Централен орган

Държавите-членки вземат всички необходими мерки, за да улеснят своевременното предоставяне на пострадалите, на техните застрахователи и пълномощници на основната информация, необходима за уреждане на претенциите.

Тази основна информация се предоставя на разположение в електронен вид, когато е необходимо, в централното хранилище на всяка държава-членка и е достъпна за страните по случая по тяхно изрично искане.

↓ 2000/26/ЕО (адаптиран)

Член 27

Санкции

Държавите-членки определят санкции за нарушаване на приетите от тях в изпълнение на настоящата директива национални разпоредби и предприемат необходимите мерки, които да осигуряват тяхното прилагане. Санкциите трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи. Държавите-членки уведомяват Комисията за всички изменения и допълнения ☒, приети за изпълнение на настоящия член ☒ — във възможно най-кратък срок.

Глава 8

☒ Заключителни разпоредби ☒

Член 28

☒ Национални разпоредби ☒

1. В съответствие с Договора държавите-членки могат да запазят или да въведат разпоредби, които са по-благоприятни за пострадалото лице, отколкото разпоредбите, които са необходими за спазването на настоящата директива.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на разпоредбите от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 29

Отмяна

Директиви 72/166/ЕИО, 84/5/ЕИО, 90/232/ЕИО, 2000/26/ЕО и 2005/14/ЕО, изменени с директивите, посочени в приложение I, част А, се отменят, без да се засягат задълженията на държавите-членки относно сроковете за транспониране в националното право и за прилагане на директивите, които са посочени в приложение I, част Б.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение II.

Член 30

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 31

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на [...]

За Европейския парламент:
Председател
[...]

За Съвета:
Председател
[...]

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Отменената директива и списък на нейните последователни изменения (посочени в член 29)

Директива 72/166/ЕИО на Съвета
(ОВ L 103, 2.5.1972 г., стр. 1)

Директива 72/430/ЕИО на Съвета
(ОВ L 291, 28.12.1972 г., стр. 162)

Директива 84/5/ЕИО на Съвета
(ОВ L 8, 11.1.1984 г., стр. 17)

Единствено член 4

Директива 2005/14/ЕО на Европейския парламент
и Съвета
(ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 14)

Единствено член 1

Директива 84/5/ЕИО на Съвета
(ОВ L 8, 11.1.1984 г., стр. 17)

Приложение I, точка IX.Е, Акт за присъединяване
от 1985 г.
(ОВ L 302, 15.11.1985 г., стр. 218)

Директива 90/232/ЕИО на Съвета
(ОВ L 129, 19.5.1990 г., стр. 33)

Единствено член 4

Директива 2005/14/ЕО на Европейския парламент
и Съвета
(ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 14)

Единствено член 2

Директива 90/232/ЕИО на Съвета
(ОВ L 129, 19.5.1990 г., стр. 33)

Директива 2005/14/ЕО на Европейския парламент
и Съвета
(ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 14)

Единствено член 4

Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и
Съвета
(ОВ L 181, 20.7.2000 г., стр. 65)

Директива 2005/14/ЕО на Европейския парламент
и Съвета
(ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 14)

Единствено член 5

Директива 2005/14/ЕО на Европейския парламент и
Съвета
(ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 14)

Част Б

Срокове за транспониране в националното право и за прилагане (посочени в член 29)

Директива	Срок за транспониране	Дата на прилагане
72/166/ЕИО	31 декември 1973 г.	-
72/430/ЕИО	-	1 януари 1973 г.
84/5/ЕИО	31 декември 1987 г.	31 декември 1988 г.
90/232/ЕИО	31 декември 1992 г.	-
2000/26/ЕО	19 юли 2002 г.	19 януари 2003 г.
2005/14/ЕО	11 юни 2007 г.	-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Директива 72/166/ЕИО	Директива 84/5/ЕИО	Директива 90/232/ЕИО	Директива 2000/26/ЕО	Настоящата Директива
Член 1, точки 1 —3				Член 1, точки 1—3
Член 1, точка 4, първо тире				Член 1, точка 4, буква а)
Член 1, точка 4, второ тире				Член 1, точка 4, буква б)
Член 1, точка 4, трето тире				Член 1, точка 4, буква в)
Член 1, точка 4, четвърто тире				Член 1, точка 4, буква г)
Член 1, точка 5				Член 1, точка 5)
Член 2, параграф 1				Член 4
Член 2, параграф 2, уводни думи				Член 2, уводни думи
Член 2, параграф 2, първо тире				Член 2, буква а)
Член 2, параграф 2, второ тире				Член 2, буква б)
Член 2, параграф 2, трето тире				Член 2, буква в)
Член 3, параграф 1, първо изречение				Член 3, първа алинея

Член 3,
параграф 1,
второ изречение

Член 3,
параграф 2,
уводни думи

Член 3,
параграф 2,
първо тире

Член 3,
параграф 2,
второ тире

Член 4,
уводни думи

Член 4, буква а),
първа алинея

Член 4, буква а),
втора алинея,
първо изречение

Член 4, буква а),
втора алинея,
второ изречение

Член 4, буква а),
втора алинея,
трето изречение

Член 4, буква а),
втора алинея,
четвърто
изречение

Член 4, буква б),
първа алинея

Член 3,
втора алинея

Член 3,
трета алинея,
уводни думи

Член 3, трета
алинея, буква а)

Член 3, трета
алинея, буква б)

Член 5,
параграф 1, първа
алинея

Член 5,
параграф 1, първа
алинея

Член 5,
параграф 1, втора
алинея

Член 5,
параграф 1, трета
алинея

Член 5,
параграф 1,
четвърта алинея

Член 5,
параграф 1, пета
алинея

Член 5,
параграф 2, първа
алинея

Член 4, буква б),
втора алинея,
първо изречение

Член 4, буква б),
втора алинея,
второ изречение

Член 4, буква б),
трета алинея,
първо изречение

Член 4, буква б),
трета алинея,
второ изречение

Член 5,
уводни думи

Член 5,
първо тире

Член 5, второ тире

Член 5,
заключителни
думи

Член 6

Член 7,
параграф 1

Член 7,
параграф 2

Член 7,
параграф 3

Член 8

Член 5,
параграф 2, втора
алинея

Член 5,
параграф 2, трета
алинея

Член 5,
параграф 2,
четвърта алинея

Член 5,
параграф 2, пета
алинея

Член 6,
първа алинея,
уводни думи

Член 6,
първа алинея,
буква а)

Член 6, първа
алинея, буква б)

Член 6, втора
алинея

Член 7

Член 8,
параграф 1, първа
алинея

Член 8,
параграф 1, втора
алинея

Член 8, параграф 2

-

Член 1, параграф 1	Член 3, четвърта алинея
Член 1, параграф 2	Член 9, параграф 1
Член 1, параграф 3	Член 9, параграф 2
Член 1, параграф 4	Член 10, параграф 1
Член 1, параграф 5	Член 10, параграф 2
Член 1, параграф 6	Член 10, параграф 3
Член 1, параграф 7	Член 10, параграф 4
Член 2, параграф 1, първа алинея, уводни думи	Член 13, параграф 1, първа алинея, уводни думи
Член 2, параграф 1, първо тире	Член 13, параграф 1, първа алинея, буква а)
Член 2, параграф 1, второ тире	Член 13, параграф 1, първа алинея, буква б)
Член 2, параграф 1, трето тире	Член 13, параграф 1, първа алинея, буква в)
Член 2, параграф 1, първа алинея, заключителн и думи	Член 13, параграф 1, първа алинея, уводни думи
Член 2, параграф 1, втора и трета алинеи	Член 13, параграф 1, втора и трета алинеи

Член 2, параграф 2		Член 13, параграф 2
Член 3		Член 12, параграф 2
Член 4		-
Член 5		-
Член 6		-
	Член 1, първа алинея	Член 12, параграф 1
	Член 1, втора алинея	Член 13, параграф 3
	Член 1, трета алинея	-
	Член 1а, първо изречение	Член 12, параграф 3, първа алинея
	Член 1а, второ изречение	Член 12, параграф 3, втора алинея
	Член 2, уводни думи	Член 14, уводни думи
	Член 2, първо тире	Член 14, буква а)
	Член 2, второ тире	Член 14, буква б)
	Член 3	-
	Член 4	Член 11
	Член 4а	Член 15
	Член 4б, първо изречение	Член 16, първа алинея
	Член 4б, второ изречение	Член 16, втора алинея

Член 4в		Член 17
Член 4г	Член 3	Член 18
Член 4д, първа алинея		Член 19, първа алинея
Член 4д, втора алинея, първо изречение		Член 19, втора алинея
Член 4д, втора алинея, второ изречение		Член 19, трета алинея
Член 5, параграф 1		Член 23, параграф 5
Член 5, параграф 2		-
Член 6		-
	Член 1, параграф 1	Член 20, параграф 1
	Член 1, параграф 2	Член 20, параграф 2
	Член 1, параграф 3	Член 25, параграф 2
	Член 2, уводни думи	-
	Член 2, буква а)	Член 1, точка 6)
	Член 2, буква б)	Член 1, точка 7)
	Член 2, букви в), г) и д)	-
	Член 4, параграф 1, първо изречение	Член 21, параграф 1, първа алинея

	Член 4, параграф 1, второ изречение	Член 21, параграф 1, втора алинея
	Член 4, параграф 1, трето изречение	Член 21, параграф 1, трета алинея
	Член 4, параграф 2, първо изречение	Член 21, параграф 2, първа алинея
	Член 4, параграф 2, второ изречение	Член 21, параграф 2, втора алинея
	Член 4, параграф 3	Член 21, параграф 3
	Член 4, параграф 4, първо изречение	Член 21, параграф 4, първа алинея
	Член 4, параграф 4, второ изречение	Член 21, параграф 4, втора алинея
	Член 4, параграф 5, първо изречение	Член 21, параграф 5, първа алинея
	Член 4, параграф 5, второ изречение	Член 21, параграф 5, втора алинея
	Член 4, параграф 6	Член 22
	Член 4, параграф 7	-
	Член 4, параграф 8	Член 21, параграф 6
	Член 5, параграф 1, първа алинея, уводни думи	Член 23, параграф 1, първа алинея, уводни думи
	Член 5, параграф 1, първа алинея, буква а), уводни думи	Член 23, параграф 1, първа алинея, буква а), уводни думи

	Член 5, параграф 1, първа алинея, буква а), точка 1)	Член 23, параграф 1, първа алинея, буква а), точка i)
	Член 5, параграф 1, първа алинея, буква а), точка 2)	Член 23, параграф 1, първа алинея, буква а), точка ii)
	Член 5, параграф 1, първа алинея, буква а), точка 3)	Член 23, параграф 1, първа алинея, буква а), точка iii)
	Член 5, параграф 1, първа алинея, буква а), точка 4)	Член 23, параграф 1, първа алинея, буква а), точка iv)
	Член 5, параграф 1, първа алинея, буква а), точка 5), уводни думи	Член 23, параграф 1, първа алинея, буква а), точка v), уводни думи
	Член 5, параграф 1, първа алинея, буква а), точка 5), подточка i)	Член 23, параграф 1, първа алинея, буква а), точка v), първо тире
	Член 5, параграф 1, първа алинея, буква а), точка 5), подточка ii)	Член 23, параграф 1, първа алинея, буква а), точка v), второ тире
	Член 5, параграф 1, втора алинея	Член 23, параграф 1, втора алинея
	Член 5, параграфи 2, 3 и 4	Член 23, параграфи 2, 3 и 4
	Член 5, параграф 5	Член 23, параграф 6

	Член 6, параграф 1	Член 24, параграф 1
	Член 6, параграф 2, първа алинея	Член 24, параграф 2, първа алинея
	Член 6, параграф 2, втора алинея, първо изречение	Член 24, параграф 2, втора алинея
	Член 6, параграф 2, втора алинея, второ изречение	Член 24, параграф 2, трета алинея
	Член 6, параграф 3, първа алинея	Член 24, параграф 3
	Член 6, параграф 3, втора алинея	-
	Член 6а	Член 26
	Член 7, първо, второ и трето изречениеи уводни думи	Член 25, параграф 1, уводни думи
	Член 7, буква а)	Член 25, параграф 1, буква а)
	Член 7, буква б)	Член 25, параграф 1, буква б)
	Член 7, буква в)	Член 25, параграф 1, буква в)
	Член 8	-
	Член 9	-
	Член 10, параграфи 1—3	-
	Член 10, параграф 4	Член 28, параграф 1
	Член 10, параграф 5	Член 28, параграф 2

Член 9

Член 7

Член 7

Член 11

Член 12

Член 13

Член 29

Член 30

Член 27

Член 31

Приложение I

Приложение II